

Finanšu ministrija

Smilšu iela 1. Rīga, LV-1919, tālr. 67095689, 67095578, fakss 67095503, e-pasts pasts@fm.gov.lv, www.fm.gov.lv

Rīgā

28.12.2017 Nr. 7-1-01/8845

Uz _____ Nr. _____

**Neatkarīgās muitnieku arodbiedrības
valdes priekšsēdētājam Edgaram Mazulim
Edgars.Mazuls@vid.gov.lv**

Informācijai:
Valsts ieņēmumu dienestam
Ministru prezidenta biroja vadītājam Mārim Krastiņam

*Par Valsts ieņēmumu dienesta
izdienas pensijām*

Finanšu ministrija ir saņēmusi Jūsu 2017.gadā 27.decembra e-pasta vēstuli, kurā norādāt, ka Finanšu ministrija nav atbalstījusi Valsts ieņēmumu dienesta atbildi Labklājības ministrijai par izdienas pensiju nepieciešamību.

Lai kļiedētu Jūsu bažas, informēju, ka Finanšu ministrija, atbildot uz Labklājības ministrijas iesniegto informatīvā ziņojuma projektu, norādīja, ka atbalsta vienotu izdienas pensiju sistēmas izveidi valstī un uzsvēra, ka pašreiz Valsts ieņēmumu dienesta amatpersonas ir nevienlīdzīgā situācijā attiecībā pret citiem līdzīgu amata pienākumu veicējiem iekšlietu sistēmā. Finanšu ministrija kā risinājumu līdz izdienas pensiju sistēmas sakārtošanai norādīja iemaksu veikšanu 3.pensiju līmenī. Papildus tika norādīts uz Labklājības ministrijas izstrādātā informatīvā ziņojuma projekta nepilnībām, attiecīgi atsaucoties uz Valsts kontroles revīzijas ziņojumā secināto.

Pielikumā informācijai pievienojam Finanšu ministrijas 2017.gada 17.decembra vēstuli Nr.7-1-01/8598.

Ar cieņu

Valsts sekretāre

B.Bāne

Leitāne-Šķēle, 67095428

Finanšu ministrija

Smilšu iela 1, Rīga. LV-1919, tālr. 67095689, 67095578, fakss 67095503. e-pasts pasts@fm.gov.lv. www.fm.gov.lv

Rīgā

17.12.2017 Nr. 7-1-01/8598

Uz 15.11.2017 Nr. 34-2-0301/1855

Labklājības ministrijai
Valsts kancelejai

Par informatīvo ziņojum
"Par izdienas pensiju politikas sakārtošanu"

Finanšu ministrija ir izskatījusi Labklājības ministrijas izstrādāto informatīvā ziņojuma projektu "Par izdienas pensiju politikas sakārtošanu" (turpmāk – ziņojums) un sniedz šādu viedokli.

Valsts kontroles 2017.gada 27.aprīļa revīzijā Nr.2.4.1-10/2016 "Vai valsts politika pensiju sistēmas ilgtspējas nodrošināšanai ir efektīva?" secināts, ka būtu jāveic visaptverošs izdienas pensiju izvērtējums, definējot izdienas pensiju mērķi un kritērijus, kā arī pārskatot izdienas pensiju saņēmēju loku, jo pašreizējā situācija neatbilst Latvijas pensiju politikas mērķim, jo dod tiesības noteiktās institūcijās un profesijās strādājošajiem pensionēties pirms vispārējā pensionēšanas vecuma sasniegšanas, vienlaikus turpinot strādāt citā amatā vai darba vietā un bieži veicot līdzīgus darba pienākumus.

Finanšu ministrija piekrīt Valsts kontroles norādītajam, tomēr, izskatot ziņojumu, konstatēts, ka ziņojums neparedz vienotas izdienas pensijas sistēmas izveidi un 6.sadaļā, kas paredz turpmāku rīcību, Labklājības ministrija norāda, tā nav izdienas pensiju politikas veidotāja un nevienu speciālo izdienas pensiju likumu nav izstrādājusi, kā arī turpmāk nav plānojusi izstrādāt, tādējādi aicina katrai nozarei atsevišķi izstrādāt izdienas pensijas shēmas un noteikt izdienas pensiju.

Finanšu ministrija iebilst pret šādu norādi, jo šādā veidā netiks ieviesta vienota izdienas pensiju sistēma. Finanšu ministrija nepiekrīt informatīvā ziņojuma 6.sadaļas "Turpmākā rīcība" pirmspēdējās rindkopas pēdējā teikumā minētajam – "Izdienas pensiju tiesību jautājums ir neatraujami saistīts ar darba samaksas jautājumu risināšanu, kas ir Finanšu ministrijas pārziņā.". Nenoliedzami izdienas pensijas apmērs, analogiski kā vecuma pensijas apmērs, ir saistīts ar darba samaksas apmēru, kas ir par pamatu pensijas aprēķināšanai. Tomēr jāatzīmē, ka primāri izdienas pensiju piešķiršanas mērķis bija nodrošināt iespēju pensionēties agrāk tām personām, kas strādā atsevišķās profesijās, kurās pēc noteikta laika nostrādāšanas darbs saistīts ar profesionālo iemaņu zudumu vai sociālo bīstamību, nevis tās tika paredzētas kā atalgojuma sistēmas sastāvdaļa. Ņemot vērā, ka Labklājības ministrija jau šobrīd izstrādā politiku vecuma, invaliditātes un apgādnieka zaudējuma pensijām, uzskatām, ka arī jautājums par izdienas pensijām būtu risināms Labklājības ministrijai, nodrošinot vienotu pieeju un sakārtojot šobrīd sadrumstaloto un nevienlīdzīgo pieeju attiecīgajā jautājumā, kā arī skatot jautājumu kompleksi ar vecuma pensiju piešķiršanas vecuma paaugstināšanu.

Attiecībā uz Finanšu ministriju un tās resora iestāžu darbiniekiem, kuriem būtu nepieciešams papildu sociālais un materiālais nodrošinājums darba specifikas un apstākļu dēļ, kā rezultātā var rasties profesionālo iemaņu zudums jau pirms vecuma pensijas piešķiršanai noteiktā vecuma sasniegšanas, informējam, ka pašlaik nevienai darbinieku kategorijai izdienas pensijas nav piešķirtas. Tomēr, jānorāda, ka Valsts ieņēmumu dienestā ir apzināts darbinieku loks, kurš atbilst izdienas pensijas saņēmējiem. Jau pašlaik ir situācija, ka Nodokļu un Muitas pārvaldes darbinieki savus pienākumus uz Latvijas ārējās robežas veic, sadarbojoties ar Robežsardzes darbiniekiem, kuri ir izdienas pensijas saņēmēji. Tādējādi Valsts ieņēmumu dienesta darbinieki ar līdzīgiem amata pienākumiem un darba apstākļiem ir nevienlīdzīgā situācijā salīdzinājumā ar citās iestādēs strādājošiem.

Tā kā Valsts kontrole revīzijā Nr.2.4.1-10/2016 aicināja nevirzīt atsevišķus nozares izdienas pensijas likumus pirms nav veikts konceptuāls izdienas pensijas sistēmas izvērtējums, Finanšu ministrija sadarbībā ar Valsts ieņēmumu dienestu uzsāka darbu, lai izvērtētu iespējamo nodrošinājumu Valsts ieņēmumu dienesta darbiniekiem, kuru darba apstākļi un specifika atbilst izdienas pensijas saņēmēju lokam. Diskusiju rezultātā tika atbalstīta ideja iepriekšminētajiem darbiniekiem veikt iemaksas pensiju 3.līmenī, kas nodrošinātu efektīvu mērķa sasniegšanu – garantētu drošību darba spēju zaudēšanas gadījumā vai citos ar īpašu darba apstākļu radīto kaitējumu gadījumos.

Finanšu ministrija uzskata, ka iepriekšminētā risinājuma ieviešana ir konceptuāli atbalstāma arī citās iestādēs, ja Labklājības ministrija nevirza vienotu izdienas pensijas sistēmas modeli un kritērijus izskatīšanai Ministru kabinetā.

Vienlaikus norādām, ka, ja Ministru kabinets lems par vienotu izdienas pensijas sistēmas izstrādi, kas paredzēs Valsts kontroles ziņojumā norādīto izdienas pensiju mērķu definēšanu un kritērijus, kā arī paredzēs pārskatīt izdienas pensiju saņēmēju loku, tajā jāiekļauj arī Valsts ieņēmumu dienesta darbinieki, kas atbildīs izstrādātajam regulējumam. Kamēr notiek darbs pie izdienas pensijas sistēmas sakārtošanas, Finanšu ministrija (Valsts ieņēmumu dienests) plāno veikt darbiniekiem, kuriem nepieciešams papildus sociālais un materiālais nodrošinājums darba specifikas un apstākļu dēļ, kā rezultātā var rasties profesionālo iemaņu zudums jau pirms vecuma pensijas piešķiršanai noteiktā vecuma sasniegšanas, iemaksas pensiju 3.līmenī.

Attiecīgi aicinām minēto informāciju iekļaut informatīvā ziņojuma projektā un nodrošināt situācijas, kas paredz nevienlīdzīgu attieksmi pret darbiniekiem, kam ir līdzīgi amata pienākumi un amata apstākļi, sistēmisku risināšanu.

Valsts sekretāre

(paraksts*)

B.Bāne

*Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu

Leitāne-Šķēle 67-095-428
Agija.Leitane-Skele@fm.gov.lv